

UCHWAŁA Nr
RADY MIASTA WŁOCŁAWEK
z dnia

OPK. BB-OKI p. 55.2024 ✓

Wydział Organizacyjno - Prawny i Kadry
Biuro Prawne

2024-04-16

Data wpl.Nr

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Włocławek na lata 2024 – 2030”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40,572,1463,1688), art. 12 pkt. 11 w związku z art. 92 ust. 1 pkt. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 i ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 poz. 424)

uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Włocławek na lata 2024–2030”, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXXVII/112/2021 Rady Miasta Włocławek z dnia 31 sierpnia 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla miasta Włocławek na lata 2021 -2025”.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Włocławek.

§ 4. 1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

2. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Włocławek.

Przewodnicząca
Sprawozdawca
pob. biuletyn
Prawny

BIURO PRAWNE

mgr Anna Kaniewska

Tel. 111 - 136

UZASADNIENIE

Obowiązek opracowania „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Włocławek na lata 2024 – 2030”. wynika wprost z art. 6 ust. 2 pkt. 1 i ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 poz.424).

Projekt „ Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Włocławek na lata 2024 – 2030”, został poddany konsultacjom z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571).

PREZYDENT MIASTA

dr Marek Wojtkowski

ARSZTAN INSPEKTOR

Alina Ansilewska

DYREKTOR WYDZIAŁU

Elżbieta Dynarska

2

ZASTĘPCA PREZYDENTA

Dominika Kópaczewska

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Miasta Włocławek
z dnia

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
DLA MIASTA WŁOCŁAWEK NA LATA 2024 - 2030**

**Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
we Włocławku**

Spis treści:

I. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej podstawy teoretyczne	5
1.1. Przemoc domowa	7
1.2. Źródła przemocy domowej	12
1.3. Skutki przemocy domowej	13
II. Diagnoza społeczna	15
III. Zasoby miasta Włocławek w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	20
3.1. Zasoby instytucji publicznych	19
3.2. Zasoby organizacji pozarządowych	22
3.3. Analiza SWOT	21
IV. Realizacja pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie miasta Włocławek	26
4.1. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku	26
4.2. Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego Urzędu Miasta Włocławek	32
4.3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	32
4.4. Komenda Miejska Policji	32
4.5. Wydział Edukacji Urzędu Miasta Włocławek i Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	34
4.6. Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej	34
4.7. Sąd i Prokuratura	35
4.8. Organizacje pozarządowe	36
4.9. Centrum Wsparcia dla Osób w Kryzysie	37
4.10. Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Grupy Diagnostyczno-Pomocowe	38
V. Cele, zadania programu i kierunki działań	41
5.1. Cel główny i cele szczegółowe	40
5.2. Przewidywane efekty realizacji Programu	40
5.3. Harmonogram działań	43
VI. Adresaci, miejsce i czas realizacji Programu	54
6.1. Adresaci Programu	54
6.2. Czas i miejsce realizacji	54
6.3. Koordynator Programu	54
6.4. Realizatorzy Programu	54
6.5. Partnerzy Programu	55
VII. Monitoring Programu	53
VIII. Zasady finansowania	53
Spis tabel	56
Spis wykresów	56
Bibliografia	57

Wprowadzenie

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Włocławek na lata 2024 – 2030 jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji poprzedniego programu opracowanego na lata 2021 – 2025 podjęty Uchwałą Nr XXXVII/112/2021 Rady Miasta Włocławek z dnia 31 sierpnia 2021 roku. Opracowanie aktualnego wyniku z nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2024 poz. 424) i w związku z tym poprzedni Program zostaje uchylony.

Celem strategicznym Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie tego zjawiska na terenie miasta Włocławek

Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na:

- zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej,
- zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową,
- podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Proponowane działania oparte zostały na zasadzie interdyscyplinarności, według której działania skierowane na rzecz pomocy rodzinie mają być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami instytucji i organizacji.

Program przeciwdziałania przemocy domowej skierowany jest nie tylko do instytucji i organizacji pozarządowych, ale także do lokalnej społeczności w szczególności do osób uwikłanych w przemoc domową. Rodziny dotknięte przemocą domową pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w porządku prawnym.

W celu dokonania diagnozy zjawiska przemocy domowej na terenie miasta Włocławek dokonano analizy danych statystycznych pozyskanych od Wydziału Edukacji, Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego Urzędu Miasta, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Komendy Miejskiej Policji, Prokuratury Rejonowej, Sądu Rejonowego i innych instytucji.

Podczas prac nad Programem zidentyfikowano potrzeby i zasoby, słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej we Włocławku. Analiza SWOT pozwoliła wyznaczyć cele i zadania programu adekwatne do lokalnych potrzeb mieszkańców miasta. Proponowane przedsięwzięcia mają charakter długofalowy.

Działania obejmują lata 2024-2030 i korespondują z:

- Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 (Uchwała Nr 205 Rady Miasta Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. (MP z 2023 r. poz. 1232)
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz.424).

Program jest spójny z kierunkami działań przyjętymi w:

- Programie wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Gminie Miasto Włocławek na lata 2022 - 2024 (Uchwała Nr XLV/15/2022 Rady Miasta Włocławek z dnia 1 marca 2022 r.)
- Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok (Uchwała Nr LXXII/5/2024 Rady Miasta Włocławek z dnia 30 stycznia 2024 r.).

I. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej - podstawy teoretyczne

1.1. Przemoc domowa

Problem przemocy domowej występuje we wszystkich społeczeństwach i kręgach kulturowych, dotyka wszystkie grupy społeczne, dotyczyć może każdego człowieka bez względu na wiek, płeć, wykształcenie, czy status społeczny.

Przemoc jest jednym z najbardziej destrukcyjnych zjawisk, którego skutki wpływają niekorzystnie na bieżące i przyszłe funkcjonowanie człowieka. Przemoc powoduje destrukcję w wielu aspektach życia człowieka – rozpadają się więzi społeczne, pojawia się coraz więcej zachowań autodestrukcyjnych, związanych choćby z uzależnieniami. Jednocześnie osoby krzywdzone często ukrywają problem, dlatego wiele z nich doznaje przemocy latami, skrywając rozmiar doznawanej krzywdy. Konsekwencją tej sytuacji jest charakterystyczna dla osób doznających przemocy niska samoocena, bierne strategie radzenia sobie ze stresem, silna zależność, lęk, obniżony nastrój, izolacja społeczna, skłonność do obwiniania się, liczne dolegliwości somatyczne. Udzielenie pomocy rodzinie, która doświadcza przemocy jest niezbędne, ponieważ niezatrzymana przemoc eskaluje i powoduje coraz większe cierpienie, a złe traktowanie niesie ze sobą negatywne skutki dla członków rodziny oraz wywiera wpływ na dalsze, dorosłe życie dzieci, a tym samym na społeczności lokalne. Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy domowej ma również dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy przyswajają zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że najlepszym i najbardziej skutecznym sposobem rozwiązywania konfliktów jest przemoc. Wpływ na stosowanie przemocy domowej może mieć także uzależnienie oraz nadużywanie alkoholu. Wielu osób stosujących przemoc domową w chwili popełnienia czynu jest pod jego wpływem. Alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności oraz niepowodzenia życiowe. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za czyny, mimo że sprawcy często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym, jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie.

Według definicji przyjmowanej przez polskich specjalistów przemoc domowa to:

- działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym,
- wykorzystanie istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi sił lub władzy,
- godzące w ich prawa lub dobra osobiste, a w szczególności w ich życie lub zdrowie (fizyczne czy psychiczne),

- powodujące u nich szkody lub cierpienie.¹

Z punktu widzenia prawa, przemoc domowa to przestępstwo, którego odmiany określone są w różnych kodeksach i odpowiednio karane. Najczęściej stosowany artykuł 207 Kodeksu Karnego dotyczy znęcania się fizycznego lub moralnego nad członkiem rodziny i przewiduje za nie karę pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

Przez osobę stosującą przemoc domową należy rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemoc domowej wobec osób, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy. Przemoc wykracza poza społeczne zasady wzajemnej relacji, godzi w osobistą wolność i godność jednostki, przyczynia się do fizycznej lub psychicznej szkody. O przemocy domowej można mówić wówczas, gdy spełnia następujące cechy:

- intencjonalność - oznacza, że przemoc jest celowym, świadomym i zamierzonym działaniem lub zaniechaniem działania i ma na celu uzyskanie kontroli i władzy nad osobą doznającą przemoc oraz jej całkowite podporządkowanie,
- nierównowaga sił - oznacza relację, w której jedna ze stron jest podporządkowana drugiej. Osoba stosująca przemoc wykorzystuje swoją przewagę fizyczną i psychiczną, status materialny lub pozycję społeczną, aby zdominować i podporządkować sobie osobę doznającą przemoc,
- naruszanie praw i dóbr - oznacza relację, w której osoba stosująca przemoc wykorzystuje przewagę siły, aby naruszyć podstawowe prawa lub godność osoby doznającej przemoc (np. prawo do nietykalności cielesnej, szacunku, stanowienia o sobie, godności). Osoba stosująca przemoc często atakuje, obraża, ośmiesza (także w towarzystwie), traktuje przedmiotowo, zabrania kontaktów z rodziną i przyjaciółmi, podejmowania pracy zawodowej, itp.,
- powodowanie cierpienia i szkody - oznacza relację, w której osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie osoby doznającej przemoc na poważne szkody (zarówno fizyczne, jak i psychiczne), osłabiając jej zdolność do samoobrony. W wyniku wieloletniej przemocy domowej osoby te mogą dojść do przekonania, że zasługują na takie traktowanie.

Definicja wynikająca z art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej ujmuje te wymiary określając, że przemoc domowa to „jedorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,

¹ J. Mellibruda, *Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie, Przewodnik do realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie*, Instytut Psychologii Zdrowia PTP, Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, 2005, s. 9

- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej”².

Przemoc może przejawiać się w różnych formach: fizycznej, psychicznej, emocjonalnej, seksualnej, ekonomicznej, zaniedbywania osoby zależnej (dziecka, osoby starszej, niepełnosprawnej). Często akty przemocy występują łącznie. Fizyczna przemoc nie istnieje bez przemocy psychicznej, natomiast przemoc seksualna to zarówno fizyczna, jak i psychiczna forma wyrządzania krzywdy. Charakterystyczne dla przemocy czynnej jest skierowanie przez stosującego działań krzywdzących wprost na osobę ich doświadczającą (krzywdzących psychicznie, fizycznie, seksualnie).

Tabela 1. Rodzaje i znamiona przemocy

FORMA PRZEMOCY	ZACHOWANIA I ZNAMIONA
FIZYCZNA	Naruszenie nietykalności fizycznej to każde zamierzone, agresywne działanie człowieka, polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, nieprzypadkowych urazów, zranień, złamań, itp. Ma na celu zadanie cierpienia fizycznego innej osobie niesie ryzyko uszkodzenia ciała i wywołuje ból fizyczny; najczęściej stosowane zachowania mogą przybierać postać: popychania, bicia, kopania, duszenia, szarpania, wykręcania rąk, itp.
PSYCHICZNA	Naruszenie godności osobistej to umyślne agresywne działania, wykorzystujące nie tyle siłę fizyczną, co mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie u osoby słabszej pozytywnego obrazu własnej osoby, obniżenie u niej poczucia własnej wartości; zachowania osoby stosującej taką formę przemocy mają na ogół charakter poniżający, wywołują emocjonalny ból i cierpienie, zmierzają do poniżenia drugiej osoby i podporządkowania jej swojej woli; przemoc psychiczna przejawia się m.in. w postaci gróźb, wyzwisk, ośmieszania, zawstydzania, poniżania i upokarzania (często w obecności innych osób), zastraszania, szantażowania, stałej krytyki, wmawiania choroby psychicznej itp., to najtrudniejsza do udowodnienia forma przemocy.
SEKSUALNA	Naruszenie intymności, wymuszanie aktywności seksualnej wbrew woli i zgody drugiej osoby w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych osoby stosującej przemoc; obejmuje nadużycia seksualne jak np. gwałt, wymuszanie (siłą lub szantażem) pożycia, nieakceptowanych lub niechcianych praktyk seksualnych, obmacywanie, molestowanie seksualne, upokarzające traktowanie z powodu preferencji seksualnej, pćciowości, itp.
ZANIEDBANIE	Zaniedbanie – naruszenie obowiązku opieki ze strony osób bliskich, najczęściej odnosi się do dzieci, starszych lub osób

² Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2024 poz. 424).

	z niepełnosprawnościami i chorych - najbliższych; to niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych członków rodziny, narażanie ich na głód, niedożywienie, brak opieki, obojętność, pozbawienie jedzenia, schronienia, ubioru, pozostawianie w warunkach niewłaściwych (lokalowych i bytowych), brak pomocy w chorobie, nieudzielenie pomocy, itp.; o zaniedbaniu można mówić również w przypadku odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, sytuacją życiową, problemami lub stanem zdrowia.
PRZEMOC EKONOMICZNA	Naruszenie własności - ta forma przemocy przejawia się w utrudnianiu dostępu do rodzinnych środków finansowych, prowadząc do całkowitego finansowego uzależnienia osoby doznającej przemocy od osoby stosującej przemoc; obejmuje m.in. odbieranie zarobionych pieniędzy, okradanie, celowe niszczenie własności drugiej osoby, odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych finansów, zabieranie dokumentów, uniemożliwianie podjęcia lub wykonywania pracy zarobkowej, zaciąganie pożyczek na wspólne konto bez wiedzy lub zgody drugiej osoby, itp.

Źródło: opracowanie własne na podstawie literatury

Z perspektywy społecznej zwracamy uwagę na czynniki zawarte w obyczajach i postawach społecznych, które mogą sprzyjać przemocy lub ją usprawiedliwiać. Z drugiej strony, w obronie przed przemocą mogą organizować się znaczące siły społeczne i wywierać wpływ na stan spraw publicznych i na życie. Prosty podział form, uwzględniający zachowanie osoby stosującej przemoc, przedstawia w swojej koncepcji Jerzy Mellibruda³. Opisuje dwa rodzaje przemocy: spontaniczną i instrumentalną, nadając pierwszej określenie „gorąca”, natomiast drugiej – „chłodna”.

Tabela 2. Formy przemocy według J. Mellibrudy

SPONTANICZNA - GORĄCA	INSTRUMENTALNA - CHŁODNA
furia, niepowstrzymana fala uczuć gniewu i wściekłości; w tym przypadku ma miejsce utrata kontroli emocji i zachowania; charakterystyczne są: krzyki, głośne wyzwiska, rękoczynny, gwałtowne zadawanie bólu.	realizacja utrwalonego wzoru postępowania, często zaczerpniętego z domu rodzinnego, zazwyczaj stosowana z premedytacją; jest wyrazem autorytarnych stosunków w rodzinie, powoduje ból psychiczny i obniża poczucie własnej wartości.

Źródło: opracowanie własne na podstawie literatury

Zwykle przemoc między dorosłymi powtarza się według zauważalnych prawidłowości, następujących po sobie faz: budowania napięcia, gwałtownego rozładowania, skruchy (miodowego miesiąca)⁴. Według Eleonory

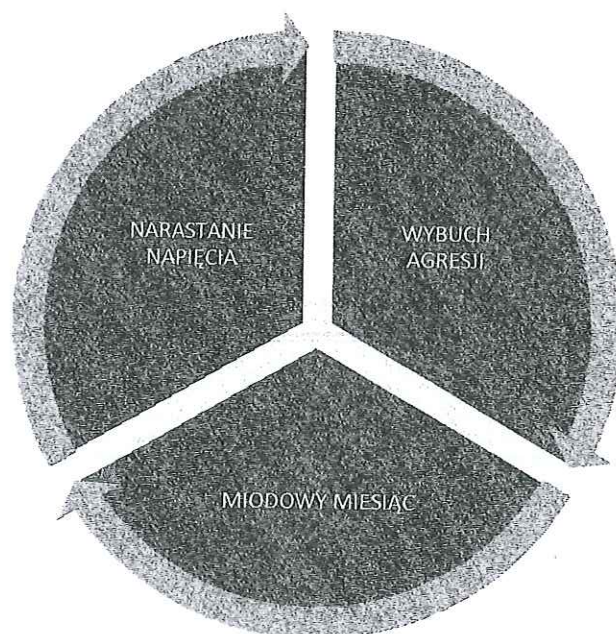
³ J. Mellibruda, *Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie*, [w:]

http://www.niebieskalinia.pl/przewodnik_ustawa/poradnik_-_ekspertci_radza/01._Jerzy_Mellibruda.pdf

⁴ H. D. Sasal, *Przewodnik do procedury...*, op. cit. s. 29 i następane

Walker wraz z utrwaleniem przemocy, fazy narastania napięcia występują coraz częściej, są dłuższe i bardziej niszczące – podobnie fazy gwałtownego rozładowania, natomiast fazy miodowego miesiąca są coraz krótsze i coraz mniej intensywne. Każdą z nich cechują charakterystyczne zachowania i sytuacje.

Wykres 1. Cykl przemocy domowej

Faza narastania napięcia i agresywności sprawcy - to początek cyklu, który charakteryzuje się wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych; pojawiają się kłótnie i spięcia oraz mało dotkliwe incydenty przemocy, które są minimalizowane i usprawiedliwane; w relacji dominuje frustracja, słaba komunikacja i napięcie, mimo iż osoba doznająca przemocy próbuje ratować rodzinną atmosferę.

Faza eksplozji gniewu i złości, gwałtownej przemocy – następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji (kłótnia, pobicie, awantura), co zagraża życiu lub zdrowiu osoby doznającej; charakteryzuje się wymykającą się spod kontroli agresją, którą wywołuje zwykle drobne zdarzenie; często dochodzi do pobicia, zranienia, napaści; to zwykle czas, gdy osoba doznająca przemocy decyduje się na szukanie pomocy.

Faza miodowego miesiąca - to faza skruchy ze strony osoby stosującej przemoc po wyładowaniu agresji; osoba ta próbuje się tłumaczyć, okazuje żal, przeprasza i obiecuje poprawę; osoba doznająca przemocy wierzy w to, że partner się zmienił a przemoc była jedynie incydem; faza ta jednak kończy się ponownym wzrostem napięcia u osoby stosującej przemoc.

Znajomość cyklu przemocy i jej poszczególnych faz jest szczególnie ważna dla osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej. Fazy powodują u osób doznających przemocy różnego rodzaju zachowania. W przypadku ostrej przemocy osoby szukają przede wszystkim pomocy i wsparcia, natomiast w okresie „miesiąca miodowego” -wierzą w zmianę partnera, zmieniają zeznania, szukają usprawiedliwień dla zachowań osoby stosującej przemoc domową.

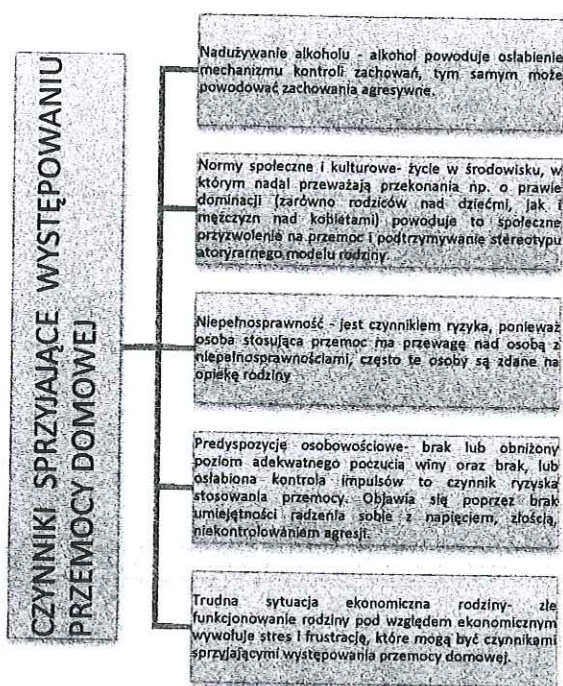
1.2. Źródła przemocy domowej

Analizując problem przemocy domowej należy się zastanowić, dlaczego do niej dochodzi, jakie są jej źródła, jakie powoduje skutki oraz jak zapobiegać temu zjawisku. Nie istnieje jedno, proste wyjaśnienie dotyczące występowania przemocy domowej, a jej przyczyn nie można określić jednym zdaniem, czy też jednym czynnikiem, bowiem przemoc w rodzinie jest zjawiskiem wieloaspektowym.

Koncepcje socjologiczne wyjaśniające genezę przemocy domowej najczęściej podkreślają niekorzystny wpływ stresorów społecznych na życie człowieka, takich jak: niskie zarobki, bezrobocie, złe warunki mieszkaniowe, zatłoczenie mieszkań, izolacja, ubóstwo, trudne warunki pracy itp. Psychologiczne wyjaśnienia przemocy domowej koncentrują się głównie na indywidualnych cechach osób stosujących przemoc. Kolejne wyjaśnienie pojawiania się przemocy domowej przynosi teoria społecznego uczenia się. Podstawowe założenie tej teorii jest następujące: jeżeli agresywne zachowania jednostki wywołują pożądane, oczekiwane rezultaty, dają wzmocnienie pozytywne, to w konsekwencji będą one przez sprawcę powtarzane. I odwrotnie: jeżeli po agresywnym zachowaniu wystąpią kary, prawdopodobnie tego typu zachowania nie powtórzą się w przyszłości.

Przeprowadzane badania potwierdzają, że osoby stosujące przemoc we własnej rodzinie są zazwyczaj dziećmi pochodzącymi z rodzin, w których przemoc miała miejsce. Nie bez znaczenia w kolejnych etapach życia jednostki pozostaje również wpływ kultury, instytucji czy organizacji: szkoły, wojska, zakładu poprawczego czy karnego, które kształtują modele zachowań ludzi młodych – bardzo często zachowań przemocowych.

Wykres Nr 2. Czynniki sprzyjające występowaniu przemocy domowej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie literatury

1.3. Skutki przemocy domowej

Chociaż uzyskanie dokładnych danych na temat rozmiarów przemocy domowej okazuje się niemożliwe, to skutki tej przemocy są całkowicie wyraźne i namacalne. Wielu ludzi uważa, że bicie jest dobrą metodą wychowawczą w stosunku do dzieci, a w niektórych środowiskach pochwalana jest również przemoc wśród partnerów. Potwierdzenie stanowią liczne powiedzenia i przysłowia pokazujące dobre strony bicia np.: „gdy mąż żony nie bije, to jej wątroba gnije”, czy też przekonanie „mnie ojciec bił i wyrosłem na porządnego człowieka”.

Jak podaje literatura przedmiotu coraz większa wiedza na temat przemocy domowej pokazuje, że jest wręcz przeciwnie. Bicie uczy posłuszeństwa na krótko, natomiast w dłuższym czasie powoduje ogromne szkody. Najbardziej widocznymi i oczywistymi skutkami przemocy są obrażenia cielesne, ale znacznie bardziej niszczące od urazów fizycznych są skutki psychiczne doświadczanej przemocy. Psychologiczna presja i ciągłe napięcie może być przyczyną wielu chorób psychosomatycznych, takich jak: bóle głowy, żołądka, problemy z jedzeniem, trudności z nauką, koszmary senne, nocne moczenie. Skutki przemocy nie dotyczą wyłącznie osób doznających przemocy. Przemoc stanowi również niebezpieczeństwo dla członków rodziny bądź innych osób podejmujących interwencję, a także samego sprawcy.

Cechy osób doznających przemocy lub obserwujących przemoc to: agresywność, wrogość w stosunku do innych ludzi, mniejsza odpowiedzialność za wszystko, co w życiu robią, trudności w kontaktach z innymi ludźmi (mniejsza komunikatywność, większa drażliwość, nieufność), życie

w rozbitych rodzinach, brak utrzymywania kontaktów z najbliższymi krewnymi, częstsze ponoszenie porażek zawodowych, trudności w osiągnięciu ważnych życiowych celów, trudności w założeniu rodziny (model założonej rodziny jest bardzo często podobny do pierwotnej).

Wśród odległych konsekwencji doświadczania przemocy w dzieciństwie rozpoznajemy:

- Skutki somatyczne takie jak trwałe uszkodzenia narządów wewnętrznych, organiczne uszkodzenia mózgu, trwałe kalectwo fizyczne, stałe napięcie mięśni (drżenie rąk, tiki), różne choroby somatyczne,
- Skutki emocjonalne, behawioralne i poznawcze takie jak poczucie winy jako cecha osobowości, uzależnienia od alkoholu, narkotyków lub innych środków zmieniających nastrój, nerwice, stosowanie przemocy wobec innych, małe poczucie własnej wartości, depresja, anoreksja, przestępczość, tendencja do uzależnienia się od innych, dążenie do perfekcji, alienacja.

Osobowość ukształtowana w warunkach przemocy nie jest dobrze przystosowana do dorosłego życia. Dorosły, który kształtował się w atmosferze przemocy nadal pozostaje z problemami dotyczącymi zaufania, autonomii i podejmowania inicjatywy. Staje na progu dorosłego życia obciążony poważnymi deficytami w zakresie umiejętności dbania o siebie, tożsamości i zdolności do tworzenia stabilnych związków; pozostaje więźniem swojego dzieciństwa. Rozpaczliwie i desperacko potrzebuje opieki i troski a jednocześnie boi się porzucenia lub wykorzystania. Te fantastyczne, ale nierealistyczne oczekiwania czeka frustracja – a to droga do niepowodzenia w kolejnych związkach. Tendencja do idealizowania partnera i skłonność do poniżania siebie utrudnia racjonalną ocenę sytuacji prowadząc do rozczarowań i, częstokroć, do wchodzenia w rolę ofiary lub sprawcy.

Aby skutecznie kształtować życie bez agresji i przemocy potrzebny jest spójny system oddziaływania i profilaktyki. Niezbędne jest zrozumienie, że nawet tzw. „klaps” staje się źródłem późniejszych, olbrzymich problemów i obciążeń społecznych. Każdy rodzic musi zastanowić się nad późniejszymi, negatywnymi konsekwencjami „klapsa”, czyli uderzenia.

Dziecko doświadczające krzywd przyjmuje postawy – role, którymi komunikuje otoczeniu sytuację, w jakiej wychowuje się:

strażnik – blokuje informacje, chwali drobne przejawy „ludzkiego oblicza” rodzica, komunikuje się poufnie, by nie stracić rodziców, chroni rodzinę,

oskarżyciel - komunikuje wprost, bezpośrednio, zwykle dziecko starsze, ma nadzieję na poprawę, w rodzinie wielodzietnej jest reprezentantem rodzeństwa,

ślimak - zaszywa się, introwertyk, nie opowiada o tym, co się dzieje, zazwyczaj szybko opuszcza rodzinę; w przyszłości może chorować i mieć zaburzenia,

pacjent - zwykle dziecko młodsze; zapada na różnego rodzaju choroby - sprowadza na siebie uwagę, czym „poprawia atmosferę” lub jest to powodem obwiniania i rozładowania⁵.

Dorosły – wychowywany w atmosferze przemocy, będzie odmiennie uczestniczył w życiu społecznym i inaczej funkcjonował psychicznie. Poczucie ciągłego zagrożenia i konieczności ochrony przed nim uczy postrzegać świat jako niebezpieczny i możliwy do opanowania jedynie siłą fizyczną i agresją. Jest to wynikiem braku wystarczających umiejętności społecznych oraz interpersonalnych i wpływa na brak możliwości zbudowania zdrowego związku. Udział w życiu społecznym jest obciążony brakiem zaufania, trudnościami w nawiązaniu i utrzymaniu bliskich relacji, niezdolnością do odczuwania, nierealistycznymi oczekiwaniami wobec otoczenia, nadmierną zależnością lub tendencją do dominacji. Możliwe są również: alkoholizowanie się i prezentowanie postaw antyspołecznych. Funkcjonowanie psychiczne jest obciążone stłumionymi w dzieciństwie reakcjami na doznawane krzywdy: powinny wystąpić złość i cierpienie, a dzieci tłumią uczucia i wypierają wspomnienia, a nawet idealizują krzywdzących rodziców. W przyszłości mogą nie pamiętać wyrządzonych im krzywd, jednak w sferze funkcjonowania psychicznego potencjalnie wystąpią: problemy emocjonalne, wzmożona czujność, drażliwość, strach, niepokój, lęk przed śmiercią, poczucie winy, ataki na ciało, próby samobójcze, zachowania regresywne, nieprawidłowy rozwój osobowości, zaburzenia funkcji poznawczych, nadpobudliwość psychoruchowa, zaburzenia snu, łaknienia, seksualizacja zachowań i mowy.

Skutki przemocy domowej to nie tylko koszty osobiste urazów osoby doznającej przemocy, ale także hospitalizowanie osób pokrzywdzonych, korzystanie z pomocy lekarskiej, interwencje policji, pomocy społecznej. To również rozpad rodziny, problemy wychowawcze z dziećmi, czyny przestępcze popełniane przez członków rodziny.

II. Diagnoza społeczna

Podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową. Rozporządzenie w sprawie procedury „Niebieskie Karty” z dnia 6 września 2023 r. zakłada jednak, że wypełnienie formularza „NK- A” następuje w obecności osoby doznającej przemocy domowej. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzewania stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny, bądź przez osobę będącą

⁵ M. Łuszczynska, *Praca socjalna z rodziną przemocową - aspekty prawne, badania, teoria, przegląd wybranych metod*, [w:] (red) Sędzicki M. *Rodzina i dziecko w obszarze pracy socjalnej*, Akademia Pedagogiki Specjalnej, Warszawa 2010

świadkiem przemocy domowej. W myśl aktualnych przepisów każdy małoletni, który jest świadkiem przemocy domowej, jest uznawany za osobę doznającą przemocy. Nowelizacja Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej zakłada, że Zespół Interdyscyplinarny powołuje Grupę Diagnostyczno – Pomocową również w przypadku zgłoszenia o charakterze informacyjnym. Zadaniem członków GDP jest weryfikacja przekazanych informacji oraz w przypadku ich potwierdzenia sporządzenie formularza „Niebieska Karta – A”. Według danych zgromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy Domowej we Włocławku w okresie wrzesień – grudzień 2023 r. wpłynęło 20 zgłoszeń o charakterze informacyjnym, z czego 7 zakończyło się sporządzeniem formularza „Niebieska Karta – A”. Zatem ponad 30% przekazanych w ten sposób informacji potwierdza się.

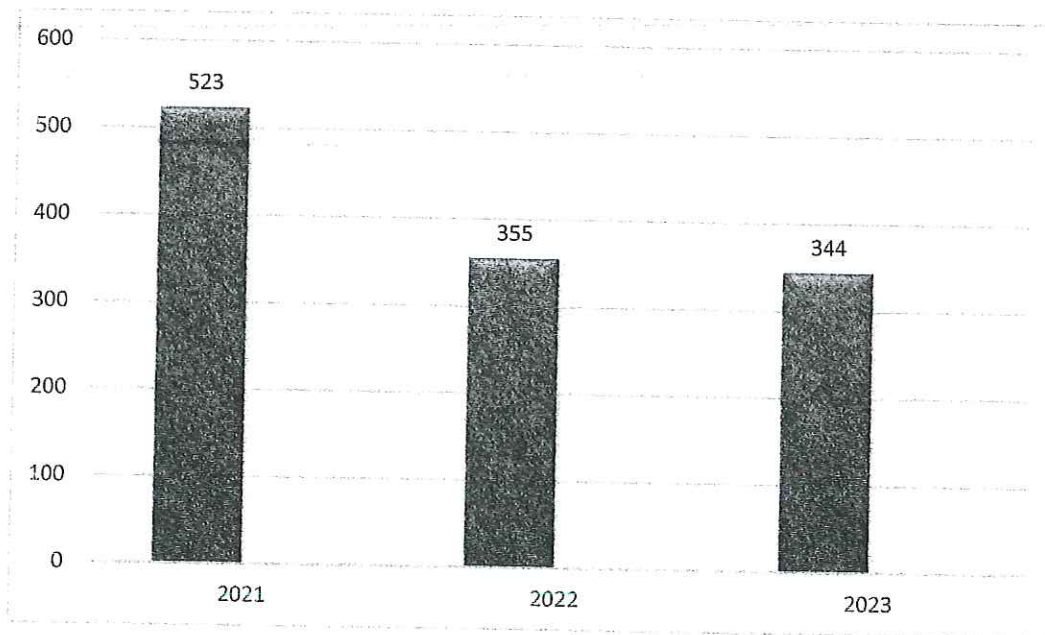
Tabela Nr 3. Zestawienie zbiorcze „Niebieskie Karty” za lata 2021 – 2023, Liczba formularzy „Niebieska Karta A”, które wpłynęły do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy Domowej we Włocławku

ROK	MOPR	POLICJA	OŚWIATA	OCHRONA ZDROWIA	MKRPA	OGÓLEM
2021	113	398	12	0	0	523
2022	85	254	14	0	2	355
2023	67	258	18	1	0	344

Źródło: Opracowanie własne

Powyższe zestawienie wskazuje, że instytucją, która wypełnia najwięcej formularzy „Niebieska Karta A” jest policja ok. 72%, Pomoc Społeczna ok. 24%, Oświata ok 4%.

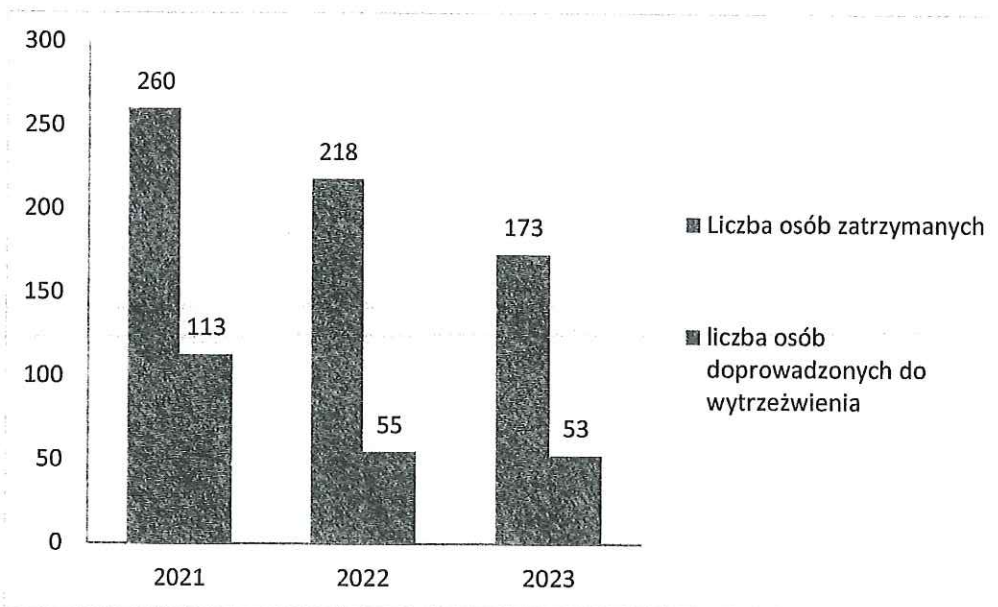
Wykres Nr 3. Liczba formularzy „Niebieska Karta A” w latach 2021 - 2023 w mieście Włocławek

*Stan na podstawie informacji ZI Włocławek

Powyższe zestawienie wskazuje na bardzo duży wzrost liczby wypełnionych formularzy „Niebieska Karta A” w 2021 roku. Prawdopodobnie wpływ na tę sytuację ma pandemia wirusa Covid 19. W roku 2021 był największy wzrost liczby zachorowań i restrykcji wobec obywateli co do konieczności pozostawania w domu. W latach 2022 – 2023 liczba wypełnionych formularzy spadła o 35%.

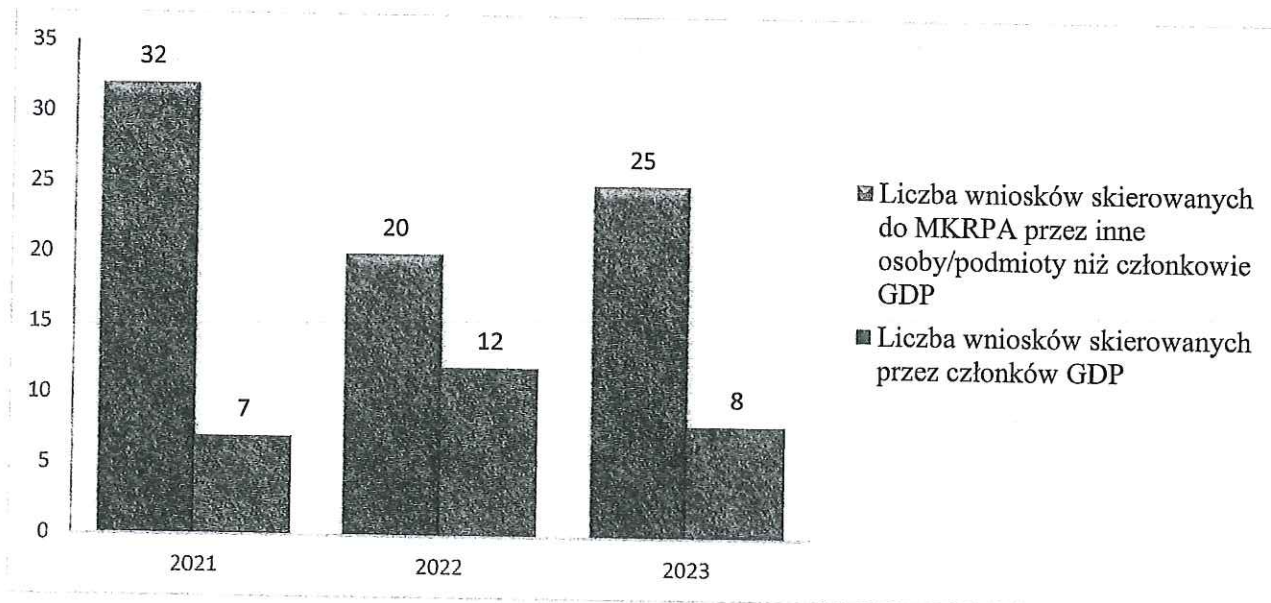
Wykres nr 4. Liczba osób zatrzymanych / doprowadzonych do wytrzeźwienia w związku ze stosowaniem przemocy domowej

*Stan na podstawie informacji KMP Włocławek

Liczba zatrzymanych sprawców przemocy domowej na przestrzeni lat 2021 – 2023 kształtowała się w sposób malejący. W 2021 r. było to 260 osób, natomiast w 2023 r. 173 osoby. Widoczny jest spadek o blisko 34%.

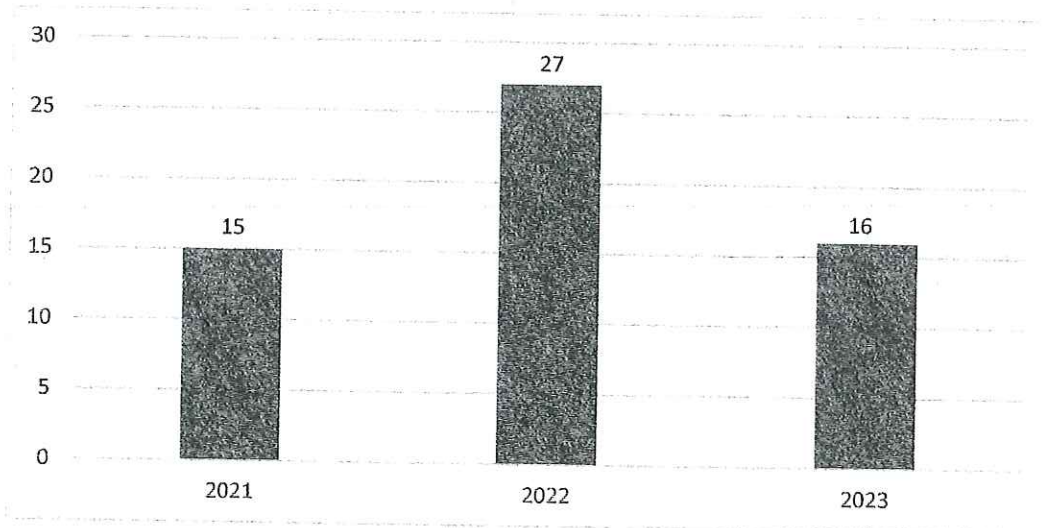
Wykres Nr 5. Liczba wniosków skierowanych do MKRPA celem zastosowania zobowiązania do leczenia odwykowego w tym liczba wniosków skierowanych przez członków Grup Diagnostyczno - Pomocowych

*Na podstawie informacji z MKRPA Włocławek.

Na podstawie danych z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych można stwierdzić, że w 2021 r. wpłynęło najwięcej wniosków, bo aż 39 złożonych celem zobowiązania do leczenia odwykowego. Warto zwrócić uwagę na udział w tym kierowaniu grup diagnostyczno – pomocowych.

Wykres Nr 6. Liczba wniosków skierowanych do Sądu o tymczasowe aresztowanie

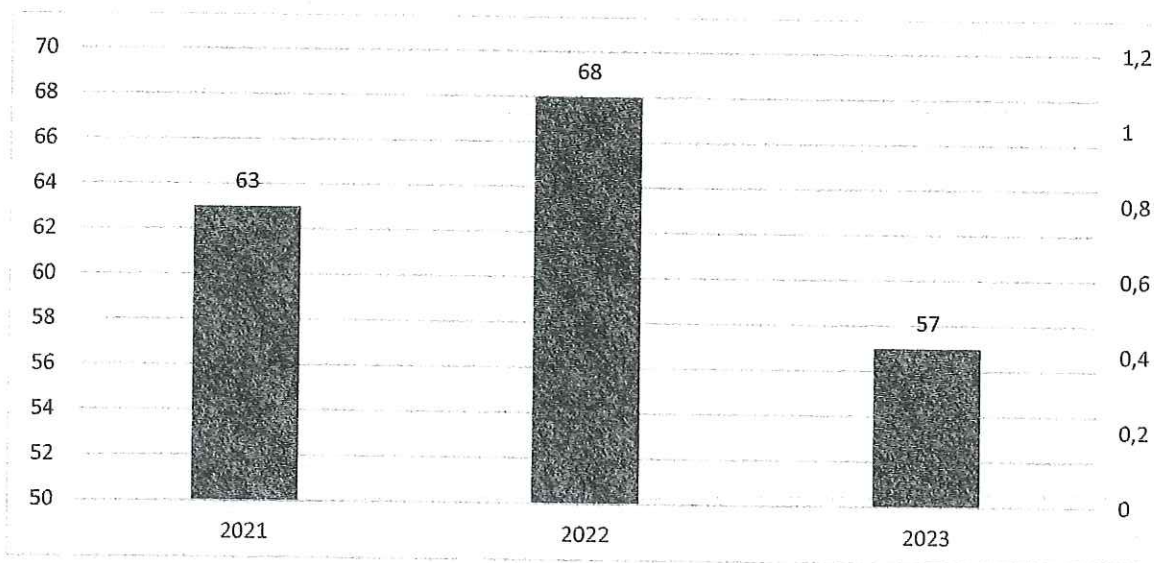

*Stan na podstawie informacji z Prokuratury Rejonowej we Włocławku

Na podstawie danych Prokuratury Rejonowej we Włocławku na przestrzeni lat 2021 – 2023, w roku 2022 można zaobserwować znaczny wzrost środków kierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie. Tendencja ta uwidoczniła się to na wykresach od 6 do 9, które dotyczą szczególnie: liczby wniosków skierowanych do Sądu o tymczasowe aresztowanie, liczby wydanych zakazów zbliżania do osoby doświadczającej przemocy

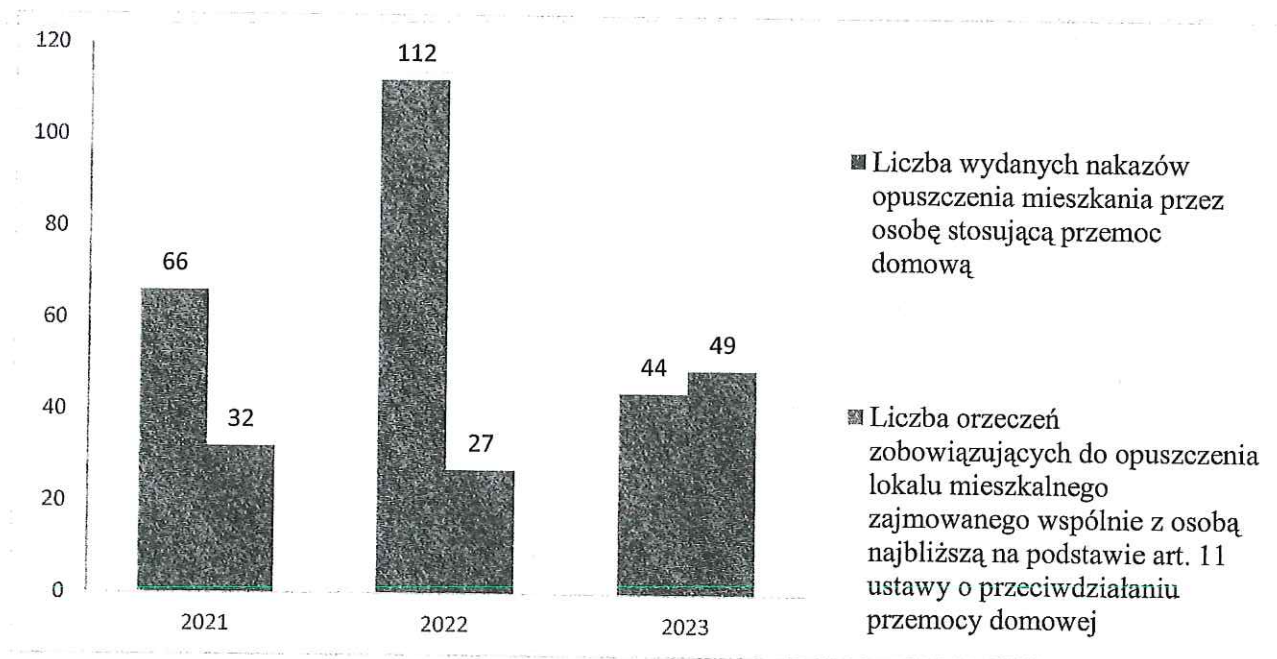
domowej, liczby wydanych nakazów opuszczenia mieszkania, liczby wydanych postanowień dotyczących tymczasowego aresztowania w związku ze stosowaniem przemocy domowej.

Wykres Nr 7. Liczba zakazów zbliżania się do osoby doświadczającej przemocy domowej

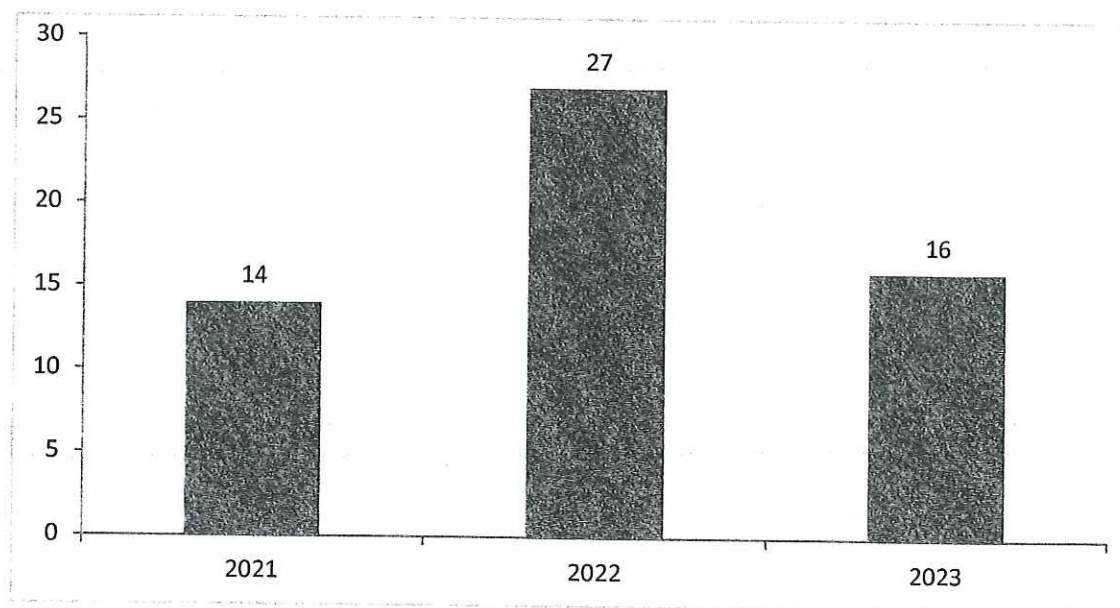
*Stan na podstawie informacji PR we Włocławku

Wykres Nr 8. Liczba wydanych nakazów opuszczenia mieszkania przez osobę stosującą przemoc domową / liczba orzeczeń zobowiązujących do opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z osobą najbliższą na podstawie art. 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej

*Stan na podstawie informacji PR we Włocławku

Wykres 9. Liczba wydanych postanowień o zastosowaniu tymczasowego aresztowania wobec osoby stosującej przemoc domową

*Stan na podstawie informacji PR we Włocławku

III. Zasoby miasta Włocławek w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

1. **Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Włocławek** ul. Ogniowa 8/10,
tel. 54 423 23 00, e-mail sekretariat@mopr.wloclawek.pl
 - a) Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej ul. Żytnia 58,
tel. 54 413 50 96, e-mail interwencja.kryzysowa@mopr.wloclawek.pl
 - b) Osiedlowe Sekcje Pomocy Społecznej MOPR:
 - Osiedlowa Sekcja Pomocy Społecznej Nr 1 „Śródmieście”, ul. Ogniowa 8/10,
tel. 54 423 23 65, e-mail ospssrodmiescie@mopr.wloclawek.pl
 - Osiedlowa Sekcja Pomocy Społecznej Nr 2 „Zazamcze”, ul. Wieniecka 42,
tel. 54 411 19 60, e-mail ospszazamcze@mopr.wloclawek.pl
 - Osiedlowa Sekcja Pomocy Społecznej Nr 3 „Wschód”, ul. Żytnia 58,
tel. 54 412 23 83, e-mail ospswschod@mopr.wloclawek.pl
 - Osiedlowa Sekcja Pomocy Społecznej Nr 4 „Południe”, ul. Kaliska 7,
tel. 54 413 34 60 e-mail ospspoludnie@mopr.wloclawek.pl

filia Michelin, ul. Kościelna 2,

tel. 54 413 23 41, e-mail michelin@mopr.wloclawek.pl

c) Placówki wsparcia dziennego:

Świetlica „Zachęta”, ul. Wieniecka 42,

tel. 54 411 03 94;

Świetlica „Zacisze”, ul. Zakręt 8,

tel. 609 986 644;

Świetlica „Zapiecek”, ul. 3 Maja 6,

tel. 54 411 23 15;

Świetlica „Zefir”, ul. Kaliska 7,

tel. 54 411 62 61;

Świetlica „Zorza”, Włocławek, ul. Żytnia 58,

tel. 54 413 54 41

d) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej,

ul. Żytnia 58,

tel. 54 413 50 95 lub 668 025 026, e-mail sow@mopr.wloclawek.pl

1. Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze

a) Centrum Opieki nad Dzieckiem, ul. Łubna 17,

tel. 54 233 82 64

b) Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 1 „Maluch”, ul. Sielska 3,

tel. 54 236 12 62

c) Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 2 „Calineczka”, ul. Sielska 3,

tel. 54 236 12 62;

d) Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 3 „Zakątek Marzeń” ul. Jasna 5b,

tel. 54 233 82 64

e) Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 4 „Wspólna Chata” ul. Jasna 5c,

tel. 54 233 82 64

f) Integracyjny Dom Dziecka „Paulinka”, ul. Pszczela 20,

tel. 54 235 52 60

g) Dom Dziecka „Caritas” Diecezji Włocławskiej, ul. Leśna 2A,

tel. 54 233 00 60

2. Komenda Miejska Policji, Włocławek, ul. Okrężna 25,

tel. 997, 112

3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ul. Kościuszki 12,
tel. 54 414 43 53
4. Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej, ul. Kilińskiego 16,
tel. 54 231 10 62
5. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, ul. Wojska Polskiego 27,
tel. 54 232 59 18
6. Sąd Rejonowy, ul. Kilińskiego 20,
tel. 54 422 26 00
7. Prokuratura Rejonowa, ul. Okrężna 2 c,
tel. 54 237 64 00
8. Centrum Wsparcia dla Osób w Kryzysie ul. Krzywa Góra 3B,
tel. 605 482 033
9. Poradnia Terapii Uzależnień, ul. Kaliska 104 A,
tel. 54 234 97 80
10. Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, ul. Stodólna 70,
tel. 54 412 53 42

3.2. Zasoby organizacji pozarządowych

1. Schronisko dla Bezdomnych Kobiet i Mężczyzn „Caritas”, ul. Karnkowskiego 7,
tel. 54 232 78 67
2. „Caritas” Diecezji Włocławskiej, ul. Wojska Polskiego 2,
tel. 54 231 26 53
3. Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, ul. Płocka 2,
tel. 518 014 557
4. Polski Komitet Pomocy Społecznej, ul. Związków Zawodowych 18,
tel. 54 232 10 96
5. Fundacja „Samotna Mama”, ul. Okrężna 21,
tel. 54 231 91 00
6. Fundacja „Dies Mei”, ul. Kościuszki 26,
tel. 663 584 259
7. Przychodnia Specjalistyczna „MULTIMED” ul. Piekarska 5,
tel. 533 613 613
8. Poradnia Zdrowia Psychicznego FoxMed ul. Królewiecka 30,m
tel. 605 424 305

3.3. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji mocnych (Strengths) i słabych (Weaknesses) stron oraz badania szans (Opportunities) i zagrożeń (Threats), jakie stoją przed Programem. Jest oparta na klasyfikacji dzielącej wszystkie czynniki mające na niego wpływ na kategorie:

Wewnętrzne pozytywne – mocne strony, czyli atuty organizacji. Mocne strony, to walory, które w pozytywny sposób ją wyróżniają.

Wewnętrzne negatywne – słabe strony to konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznych kwalifikacji.

Zewnętrzne pozytywne – szanse, czyli zjawiska i tendencje w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane stają się impulsem rozwoju oraz osłabiają zagrożenia.

Zewnętrzne negatywne – zagrożenia. Zagrożenia to wszystkie czynniki, które są postrzegane jako bariery dla rozwoju, utrudnienia, dodatkowe koszty działania.

Wykorzystując analizę SWOT do diagnozowania i analizy zasobów i przeszkód zewnętrznych i wewnętrznych proponowanego programu, przeprowadzone zostaną trzy etapy postępowania:

- identyfikacja i analiza mocnych i słabych stron,
- identyfikacja i analiza szans i zagrożeń,
- określenie prawdopodobieństwa zrealizowania założeń proponowanego Programu.

Tabela nr 4. Analiza SWOT

	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
	– sprawne działanie Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz grup diagnostyczno-pomocowych powołanych do indywidualnych przypadków przemocy domowej; – dostęp do bezpłatnego poradnictwa prawnego, psychologicznego i pedagogicznego; – funkcjonowanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej; – dostępność do szkoleń dla pracowników;	– niewystraczający przepływ informacji pomiędzy poszczególnymi instytucjami; – wtórna wiktyimizacja osób doznających przemocy spowodowana działaniami służb; – niewystarczająca oferta wsparcia merytorycznego dla pracowników zaangażowanych w działania; – duże obciążenie pracą pracowników socjalnych/duża liczba środowisk wymagających pracy socjalnej; – wypalenie zawodowe pracowników obszaru przeciwdziałania przemocy;

	– wysoka gotowość pracowników instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy do podejmowania szkoleń i podnoszenia kwalifikacji; – dobrze rozwinięta sieć instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej; – upowszechnianie kampanii społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej; – większy nacisk na kierowanie przez grupy diagnostyczno-pomocowe osoby stosujące przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych; – każdorazowo powoływanie grupy diagnostyczno-pomocowej w celu weryfikacji zgłoszeń anonimowych dotyczących przemocy domowej.	– biurokratyzacja obszaru wspierania rodziny.

	SZANSE	ZAGROŻENIA
ZEMNIE TRZNAE	– zmiany prawne umożliwiające skuteczniejsze przeciwdziałanie przemocy w zakresie postępowania zobowiązującego osobę stosującą przemoc domową do opuszczenia mieszkania zajmowanego wspólnie z osobą doznającą przemocy domowej, zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy na odległość ustaloną w metrach, zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy, zakazu wstępu i przebywania w określonych miejscach, w których uczęszcza osoba doznająca przemocy lub jej dzieci; – rozszerzenie uprawnień sądu w zakresie zakazów kontaktów z osobą doznającą	– niska świadomość społeczna i obojętność w zakresie zjawiska przemocy domowej; – przekonania o marginalnym zasięgu zjawiska / stereotypowe postrzeganie i identyfikowanie przemocy z określonym typem rodzin; – brak wsparcia i bierność świadków przemocy; – nieznajomość kompetencji i zadań instytucji i podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej; – wydłużony tryb postępowania karnego o znęcanie się nad rodziną

	przemocy domowej i wstępu osoby stosującej przemoc domową do zajmowanego wspólnie z osobą doznającą przemoc domową lokalu; – rozrzedzenie listy osób doznających przemoc domowej; – uznanie przemocy ekonomicznej jako jednej z form przemocy domowej; – rozwijanie dostępu do specjalistycznego wsparcia rodziny; – wzrastająca liczba doświadczeń i dobrych praktyk dotyczących działań w ramach zespołów interdyscyplinarnych; – kampanie i programy edukacyjne wpływające na wzrost świadomości społeczności lokalnej w zakresie problemu przemocy domowej; – upowszechnianie praktyk wprowadzania procedur działania w przypadku zgłoszenia podejrzenia przemocy domowej przez powołanie grupy diagnostyczno-pomocowej.	oraz niskie kary w stosunku do rangi popełnionych czynów, – nadużywania zawieszenia wykonania kar; – brak opracowanych uregulowań prawnych (przepisów prawa miejscowego, regulaminów) umożliwiających pomoc osobom dotkniętym przemocą domową w uzyskaniu w pierwszej kolejności mieszkania socjalnego.

Źródło: opracowanie własne

IV. Realizacja pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie miasta Włocławek

4.1. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

a) Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej

Działalność Sekcji Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej we Włocławku, ul. Żytnia 58 jest jednym z elementów działań prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Teren działania stanowi miasto Włocławek.

1. Do zadań Sekcji Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej należy:
 - udzielanie wsparcia osobom i rodzinom doświadczającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
 - pomoc osobom i rodzinom przeżywającym kryzysy, w tym przemocy domowej;
 - przywracanie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie z trudnościami życiowymi;
 - wspieranie kobiet w ciąży w formie koordynowania przez asystenta rodziny ich uprawnień;
 - zapewnienie obsługi organizacyjno–technicznej Zespołu Interdyscyplinarnego;

Sekcja realizuje zadania szczegółowe:

1. W zakresie prac Zespołu Interdyscyplinarnego, wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej:
 - a) obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy Domowej, między innymi w zakresie:
 - sprawozdań, analiz, gromadzenia danych wyjściowych do opracowań programów i projektów inicjowanych przez Sekcję,
 - prowadzenie niezbędnej dokumentacji Zespołu,
 - b) udzielanie poradnictwa i konsultacji w sprawach związanych z przemocą domową oraz procedury „Niebieskie Karty” prowadzonych przez pracowników Ośrodka i pozostałe podmioty uprawnione do rozpoczynania tej procedury lub pracujących na rzecz ochrony osób i rodzin przed przemocą,
 - c) udzielanie osobom zgłaszającym się do Sekcji informacji o dostępnych formach pomocy i uprawnieniach do pomocy bezpłatnej,
 - d) zapewnianie grupom diagnostyczno-pomocowym dostępu do bezpiecznego miejsca pracy z rodzinami,

- e) koordynowanie działań i prowadzenie sprawozdawczości z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej.

2. W zakresie asysty rodzinnej:

- a) udzielanie rodzinom wsparcia określonego w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- b) prowadzenie pracy z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę w zakresie między innymi:
 - opracowania we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
 - udzielania pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego oraz w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych z dziećmi;
 - udzielania wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
 - inicjowanie rozwiązań z zakresu wspierania rodzin.

3. W zakresie interwencji kryzysowej:

- zapewnienie wsparcia osobom i rodzinom w zakresie przywracanie stabilizacji psychicznej i wzmacnianie zasobów własnych w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej poprzez udzielanie pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i w zakresie pracy socjalnej w sposób zapobiegający przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej;
- współpracowanie z pracownikami socjalnymi Osiedlowych Sekcji Pomocy Społecznej, Policją, Sądem, z organizacjami, stowarzyszeniami, instytucjami oraz osobami fizycznymi działającymi na rzecz osób i rodzin doświadczających przemocy bądź znajdujących się w innej sytuacji kryzysowej, także w zakresie konsultowania prowadzonych przez nich spraw;
- koordynowanie działań i prowadzenie sprawozdawczości z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- prowadzenie oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową, w szczególności poprzez organizowanie programów korekcyjno-edukacyjne i psychologiczno-terapeutycznych.

4. W zakresie poradnictwa specjalistycznego:

- a) poradnictwo psychologiczne:
 - udzielanie pomocy psychologicznej i świadczenie psychoterapii osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w tym doświadczającym przemocy;
 - prowadzenie poradnictwa psychologicznego dla osób i rodzin, polegającego na udzielaniu podstawowych informacji oraz motywowaniu do podjęcia pogłębionej współpracy;

- udzielanie poradnictwa oraz uczestniczenie w konsultacjach spraw prowadzonych przez pracowników Ośrodka;
 - prowadzenie grup wsparcia dla osób w kryzysie oraz grup edukacyjnych;
 - opracowywanie i realizacji projektów na rzecz przeciwdziałania przemocy;
- b) poradnictwo pedagogiczne:
- prowadzenie poradnictwa i udzielanie pomocy pedagogicznej w rozwiązywaniu trudności opiekuńczo – wychowawczych osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w tym doświadczającym przemocy;
 - prowadzenie grup edukacyjnych;
 - udzielanie poradnictwa oraz uczestniczenie w konsultacjach spraw prowadzonych przez pracowników Ośrodka;
 - opracowywanie i realizacja projektów na rzecz wzmocnienia rodzin;
- c) poradnictwo prawne:
- udzielanie poradnictwa prawnego osobom i rodzinom będącym w sytuacji kryzysowej w sposób zapewniający umiejętność samodzielnego radzenia sobie i poznania przysługujących praw i obowiązków;
 - udzielanie osobom zgłaszającym się do Sekcji informacji o dostępnych formach pomocy i uprawnieniach do pomocy bezpłatnej;
 - w razie potrzeby – wykonywanie pracy w miejscu zamieszkania lub pobytu rodzin i osób wymagających wspierania;
 - udzielanie poradnictwa oraz uczestniczenie w konsultacjach indywidualnych spraw interesantów, prowadzonych przez pracowników Ośrodka;
- d) praca socjalna:
- udzielanie osobom zgłaszającym się do Sekcji informacji o dostępnych formach pomocy i uprawnieniach do pomocy bezpłatnej,
 - rozpoznawanie sytuacji socjalno-bytowej oraz relacji ze środowiskiem rodzinnym i lokalnym osób i rodzin korzystających ze świadczeń Sekcji w oparciu o przekazywane informacje oraz przedstawiane dokumenty oraz określenie potrzeb i planu pomocy,
 - prowadzenie poradnictwa i pracy socjalnej na rzecz osób i rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej, w tym doświadczającym przemocy,
 - w razie potrzeby – wykonywanie pracy w miejscu zamieszkania lub pobytu rodzin i osób wymagających wspierania,

- inicjowanie działań poszerzających ofertę pomocową Sekcji oraz współpraca w tworzeniu nowych form wsparcia.

Oferta Sekcji skierowana jest również do osób stosujących przemoc domową. Sekcja realizowała programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową oraz programy psychologiczno-terapeutyczne, w następujących terminach:

Program korekcyjno-edukacyjny:

W 2021 roku: I edycja 13.09.2021 r. do 15.10.2021 r.; II edycja 27.09.2021 r. do 30.11.2021 r.

W 2022 roku: I edycja 31.08.2022 r. do 06.09.2022 r.; II edycja 06.10.2022 r. do 24.11.2022 r.

Program psychologiczno-terapeutyczny:

W 2022 roku: od 09.11.2022 r. do 07.12.2022 r.

W 2023 roku: I edycja od 3.07.2023 r. do 18.07.2023 r.;

II edycja od 6.09.2023 r. do 25.09.2023 r.;

III edycja od 01.12.2023 r. do 08.12.2023r..

Ponadto podejmowane są działania na rzecz tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz dostosowanie metod i form pomocy do zdiagnozowanych potrzeb społeczności lokalnej poprzez:

- a) stały kontakt z dzielnicowymi, kuratorami, pracownikami socjalnymi MOPR,
- b) współpracę z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
- c) udzielanie poradnictwa i konsultacji w sprawach związanych z przemocą domową oraz procedur Niebieskie Karty prowadzonych przez pracowników MOPR i pozostałe podmioty uprawnione do rozpoczynania tej procedury lub pracujących na rzecz ochrony osób i rodzin przed przemocą,
- d) udzielanie osobom zgłaszającym się do Sekcji informacji o dostępnych formach pomocy i uprawnieniach do pomocy bezpłatnej,
- e) zapewnianie grupom diagnostyczno-pomocowym dostępu do bezpiecznego miejsca pracy z rodzinami.

b) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej we Włocławku

Specjalistyczny Ośrodek jest jednostką o zasięgu ogólnopolskim. Działa w ramach struktury Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku, dysponuje 12 miejscami noclegowymi i udziela pomocy:

- osobom, doznającym przemocy domowej i nie mającym możliwości pobytu w ich miejscu zamieszkania, z udziałem których jest prowadzona procedura Niebieskie Karty,
- osobom, które doświadczały przemocy w przeszłości, z udziałem których była prowadzona procedura Niebieskie Karty – pomoc ambulatoryjna.

Pomoc w Specjalistycznym Ośrodku jest udzielana zgodnie z zasadami wynikającymi z rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. (Dz. U. 2023, poz. 1158) w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach. Standard podstawowych usług świadczonych przez Specjalistyczny Ośrodek obejmuje zakres interwencyjny, terapeutyczno – wspomagający oraz potrzeb bytowych.

Specjalistyczny Ośrodek tworzy ocenę sytuacji dzieci będących pod opieką osoby doznającej przemocy domowej na podstawie przeprowadzanego rodzinnego wywiadu środowiskowego zgodnie z art. 107 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z dnia 2023 r. poz. 901 ze zm.). Wywiad, o którym mowa przeprowadza Ośrodek Pomocy Społecznej właściwy ze względu na ostatnie miejsce pobytu osoby.

Specjalistyczny Ośrodek świadczy pomoc ambulatoryjną oraz z możliwością czasowego pobytu. W zakresie ambulatoryjnym świadczona jest pomoc w zakresie interwencyjnym oraz terapeutyczno – wspomagającym, natomiast osobom przebywającym w Specjalistycznym Ośrodku udzielana jest dodatkowo pomoc w zakresie zaspokajania potrzeb bytowych. Udzielane wsparcie w formie specjalistycznego poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, medycznego ma charakter bezpłatny, natomiast pomoc o charakterze socjalnym jest uzależniona od kryterium dochodowego wynikającego z przepisów prawa w zakresie pomocy społecznej i udzielana przez Ośrodki Pomocy Społecznej zgodnie z ostatnim miejscem zamieszkania, z którego przybywa osoba doznająca przemocy domowej. Specjalistyczny Ośrodek udziela także konsultacji wychowawczych osobom doznającym przemocy domowej w formie treningu umiejętności domowych i rodzicielskich.

Osoba ubiegająca się o pomoc specjalistyczną otrzymuje ją na podstawie złożonego wniosku o korzystanie z usług Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej, rozpoznania sytuacji osobistej i rodzinnej osoby doznającej przemocy domowej, oceny ryzyka w zakresie zagrożenia bezpieczeństwa tej osoby lub dzieci pozostających pod jej opieką, postawionej diagnozy i oddziaływań specjalistycznych, których celem jest:

1. udzielenie osobie doznającej przemocy domowej bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, pedagogicznego, zawodowego, rodzinnego, interwencji kryzysowej i wsparcia;
2. zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpłatnego schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej;

3. wspieranie osoby doznającej przemocy domowej w rozwiązywaniu jej sytuacji życiowej, szczególnie w zakresie prawnym, rodzinnym, finansowym i zawodowym.

Podstawą do czasu i zakresu udzielania pomocy specjalistycznej stanowi rodzinny wywiad środowiskowy oraz prowadzona procedura Niebieskie Karty.

Pobyt w Specjalistycznym Ośrodku trwa do trzech miesięcy z możliwością przedłużenia w przypadkach uzasadnionych sytuacją osoby doznającej przemocy domowej. Zgodę na przedłużenie pobytu wydaje Kierownik Specjalistycznego Ośrodka po uprzednim rozeznaniu w aktualnej sytuacji osoby i rozeznaniu w realizacji indywidualnego planu wsparcia oraz ustaleniu, jakie działania podjął Ośrodek Pomocy Społecznej ostatniego miejsca pobytu osoby na rzecz przywrócenia jej do samodzielności.

Realizacja usług w zakresie terapeutyczno – wspomagającym w Specjalistycznym Ośrodku odbywa się w oparciu o indywidualny plan wsparcia, który jest niezwłocznie opracowywany po przyjęciu osoby doznającej przemocy domowej przez pracownika socjalnego i pedagoga zgodnie z obowiązkami zawodowymi wynikającymi z zawartej umowy z pracownikiem. Plan jest opracowywany w uzgodnieniu z osobą doznającą przemocy domowej i realizowany z jej aktywnym udziałem. Działania zawarte w planie mają na celu wzmocnienie osoby doznającej przemocy domowej w pokonaniu trudnej sytuacji życiowej.

Indywidualny plan wsparcia określa metody pracy z osobą doznającą przemocy domowej: rozmowy wspierające i motywujące, towarzyszenie w załatwianiu bieżących spraw związanych z ustabilizowaniem sytuacji życiowej. Plan uwzględnia indywidualną terapię ukierunkowaną na wsparcie osoby doznającej przemocy domowej oraz nabywania przez nią umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc domową.

c) Osiedlowe Sekcje Pomocy Społecznej MOPR

Osobami pierwszego kontaktu ze środowiskiem wymagającym udzielenia wsparcia i pomocy są pracownicy socjalni pracujący w poszczególnych rejonach miasta. Dokonują oni oceny i analizy sytuacji, w tym bardzo często sytuacji związanej z występowaniem przemocy domowej i wymagającej natychmiastowej interwencji. Szczególnie istotne znaczenie ma identyfikowanie zaniedbań bądź krzywdzenia dzieci, które nie korzystają z form edukacji szkolnej, przedszkolnej i opieki żłobkowej. Dzieci te pozostają w pewnego rodzaju izolacji społecznej, poza kontrolą przedstawicieli innych służb. Pracownik socjalny w takich przypadkach to jedyna osoba, która ma możliwość dostrzeżenia krzywdy dziecka i podjęcia działań w celu jej przeciwdziałania. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Osiedlowych Sekcjach Pomocy Społecznej ściśle współpracują z Komendą Miejską Policji w zakresie wdrażania procedury „Niebieska Karta”.

Do zadań pracownika socjalnego powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności praca z osobą doznającą przemocy domowej i opracowanie indywidualnego planu pomocy, zgodnie z jej uzasadnionymi potrzebami.

d) Placówki wsparcia dziennego MOPR

Zadaniem Placówek Wsparcia Dziennego – Świetlic jest wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności:

- zapewnienie dzieciom dziennej opieki i wychowania,
- organizowanie pomocy dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze;
- pomoc w nauce;
- organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań i uzdolnień, organizacja zabaw i zajęć sportowych;
- kształcenie właściwych postaw i zachowań;
- zapewnienie posiłku;
- współpraca z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także placówkami oświatowymi i leczniczymi.

Wychowankami świetlicy mogą być dzieci i młodzież od 7 do 16 roku życia. Praca z wychowankiem opiera się na zasadzie dobrowolności, prawidłowej relacji zachowań i dobrej współpracy z rodziną. Pobyt w placówce jest dobrowolny i nieodpłatny. Przyjęcie do placówki następuje na pisemny wniosek rodziców lub opiekunów prawnych dziecka.

4.2. Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego Urzędu Miasta Włocławek

Przedstawiciel Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy Domowej współpracując razem z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego prowadzi m.in. lokalne kampanie społeczne, współpracuje z organami samorządu terytorialnego i organizacjami pozarządowymi w celu wprowadzania elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje samorządowe.

4.3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W sytuacji, gdy w wyniku podejmowanych działań o doświadczaniu przemocy podejrzenie powezmą członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisja zobowiązana jest do: wszczynania procedury „Niebieskie Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Ponadto przedstawiciel MKRPA uczestniczy w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz może wchodzić w skład grup diagnostyczno-pomocowych współpracujących z Zespołem Interdyscyplinarnym.

4.4. Komenda Miejska Policji

Funkcjonariusze Policji są najczęściej pierwszymi osobami, do których trafia informacja o występowaniu przemocy domowej. Od skuteczności podjętej interwencji zależy często efektywność pomocy udzielonej przez inne służby. Do zadań funkcjonariusza Policji powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności praca z osobą stosującą przemoc domową.

Podstawowymi zadaniami Policji jest między innymi ochrona życia i zdrowia ludzi. Działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez funkcjonariusza Policji zgodnie z obowiązującym prawem to:

- udzielanie osobie doznającej przemocy domowej niezbędnej pomocy, w tym udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej;
- organizowanie niezwłocznego dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy.
- podejmowanie, w razie potrzeby, innych niezbędnych czynności zapewniających ochronę życia, zdrowia i mienia osób doznających przemocy domowej, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do osoby stosującej przemoc domową środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania;
- przeprowadzanie z osobą stosującą przemoc domową rozmowy, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie fizyczne i psychiczne na osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby stosującej przemoc domową albo nad małoletnim lub pełnoletnią osobą nieporadną ze względu na jej wiek lub stan zdrowia, oraz wzywa osobę stosującą przemoc domową do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;
- przeprowadzanie na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowych w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;
- podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składanie systematycznych wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb określonych przez grupę diagnostyczno-pomocową;
- dokonanie niezbędnych ustaleń w zakresie udziału osoby stosującej przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;

- informowanie, w formie notatki urzędowej Zespół Interdyscyplinarnego o działaniach podejmowanych wobec osoby doznającej przemocy domowej oraz osoby stosującej przemoc domową, w tym w szczególności o udziale w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.
- wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r., poz.1870).

Ponadto funkcjonariusz Policji uczestniczy w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz grup diagnostyczno-pomocowych współpracujących z Zespołem Interdyscyplinarnym.

4.5. Wydział Edukacji Urzędu Miasta Włocławek i Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

Ustawa o prawie oświatowym zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny mają możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka. Zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 424) pracownikami oświaty uprawnionymi do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” są: nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego, pedagog, psycholog lub terapeuta.

Wydział Edukacji Urzędu Miasta Włocławek prowadzi dialog społeczny pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy domowej, opracowuje raporty na temat występowania zjawiska przemocy domowej, prowadzi konferencje i seminaria na temat przeciwdziałania przemocy domowej. Ponadto bierze udział w kampaniach społecznych o charakterze lokalnym, oraz prowadzi programy i warsztaty w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna we Włocławku ul. Wojska Polskiego 27 to publiczna placówka działająca w systemie oświaty udzielająca dzieciom i młodzieży, a także rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno – pedagogicznej związanej z problemami opiekuńczo – wychowawczymi oraz nauką i kształceniem. Poradnia świadczy również pomoc dla rodzin z problemem przemocy domowej poprzez:

1. diagnozę problemu;
2. udzielanie porad i informacji dotyczących możliwości uzyskania pomocy;
3. pomoc terapeutyczną dla rodziców i dzieci – ofiar przemocy domowej.

4.6. Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej zalicza się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często towarzyszą jej poważne uszkodzenia zdrowia somatycznego i zdrowia psychicznego. Pomoc ofiarom przemocy domowej powinna, oprócz udzielenia pierwszej pomocy, obejmować następujące zadania:

Przedstawiciel ochrony zdrowia uczestniczy w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy Domowej lub grup diagnostyczno-pomocowych współpracujących z Zespołem Interdyscyplinarnym, jak również zobowiązany jest do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”. Ponadto lekarz może wystawić zaświadczenie lekarskie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej, które wydawane jest celem zapewnienia ochrony prawnej doznającej przemocy domowej.

Występowanie przemocy domowej wiąże się ściśle z nadużywaniem alkoholu. Podjęcie leczenia i zachowanie abstynencji oraz stały udział osoby stosującej przemoc w terapii stanowi istotny element w kierunku zmiany jego zachowań i zatrzymania przemocy. W sytuacjach nadużywania alkoholu Poradnia Terapii Uzależnień, Włocławek, ul. Kaliska 104A jest jednym z ogniw wspomagających skuteczność i kompleksowość działań podejmowanych w celu ochrony ofiar przemocy domowej.

4.7. Sąd i Prokuratura

Sąd ma możliwość zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej ochrony przed przemocą.

1. Jeżeli osoba stosująca przemoc domową wspólnie zajmująca mieszkanie swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie, osoba doznająca tej przemocy może żądać, aby sąd:
 - zobowiązał osobę stosującą przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazał zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. (art. 11a Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 424)
2. Gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej tej przemocy; zarówno wtedy, gdy osoba doznająca przemocy domowej i osoba stosująca przemoc domową zamieszkują razem, jak i wtedy, gdy nie zamieszkują razem, osoba doznająca przemocy domowej może żądać, aby sąd:

- zakazał osobie stosującej przemoc domową zbliżania się do niej na wyrażoną w metrach odległość lub: zakazał osobie stosującej przemoc domową kontaktowania się z nią lub: zakazał osobie stosującej przemoc domową wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.
3. Gdy osoba stosująca przemoc domową nęka osobę doznającą przemocy domowej za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość, wzbudzając u niej uzasadnione poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia a także istotnie narusza jej prywatność, zarówno wtedy, gdy osoba doznająca przemocy domowej i osoba stosująca przemoc domową zamieszkują razem, jak i wtedy, gdy nie zamieszkują razem, osoba doznająca przemocy domowej może żądać, aby sąd zakazał osobie stosującej przemoc kontaktowania się z nią. Wszystkie wymienione wyżej środki mogą być orzeczone samodzielnie lub łącznie.

Prokuratura w zakresie swoich kompetencji ma obowiązek podejmować działania zmierzające do przeciwdziałania przemocy domowej zgłaszanej zarówno przez osoby bezpośrednio dotknięte przemocą jak i przez osoby spoza kręgu rodziny, w tym instytucje publiczne, które w ramach swoich obowiązków winne reagować na ujawnianą przemoc domową. W przypadku podejrzenia o popełnieniu przestępstwa prokuratura ma obowiązek: wszcząć postępowanie przygotowawcze mające na celu sprawdzenie czy popełniono przestępstwo, zlecić zebranie i zabezpieczenie dowodów, zlecić ujęcie sprawcy. Może też zastosować środek zapobiegawczy wobec sprawcy przemocy w postaci np. dozoru policyjnego lub wystąpić do sądu z wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania. W zależności od oceny materiału dowodowego postępowanie może zakończyć się skierowaniem do sądu aktu oskarżenia lub umorzeniem postępowania.

Prokuratura stanowi istotny element systemu przeciwdziałania przemocy domowej, bowiem ma możliwość zastosowania prawa do wydania nakazu opuszczenia mieszkania wobec osoby stosującej przemoc domową w trakcie trwania postępowania przygotowawczego. Nakaz taki jest stosowany jako środek zapobiegawczy na 3 miesiące, a na kolejne okresy może być przedłużany przez sąd na wniosek prokuratora.

4.8. Organizacje pozarządowe

Wiodącymi podmiotami pozarządowymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej działającymi na terenie miasta Włocławek są; Fundacja Dies Mei, Spółdzielnia Socjalna Empatia, Polski Komitet Pomocy Społecznej.

Fundacja Dies Mei to ośrodek pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem, oraz świadkom. Oferuje szerokie wsparcie ofiarom przestępstw, ich rodzinom oraz w niewielkim zakresie świadkom, w tym pomoc:

- prawną świadczoną przez prawników ,

- psychologiczną i w razie konieczności psychiatryczną oraz psychoterapeutyczną ,
- socjalną obejmującą bony żywnościowe, ale także możliwość wsparcia w życiu codziennym,
- zorganizowania wyjazdu na wakacje dla dziecka lub opiekuna z dzieckiem, dofinansowanie do utrzymania mieszkania, dofinansowanie dziecka w żłobku lub przedszkolu, czy zajęć w ramach systemu edukacji,
- mieszkaniową poprzez wynajem lub inne zapewnienie lokalu dla rodziny pokrzywdzonej przestępstwem, w przypadku takiej konieczności,
- w dostosowaniu lokalu do potrzeb osoby trwale pokrzywdzonej przestępstwem.

Spółdzielnia Socjalna „Empatia” została utworzona, aby nieść pomoc i poprawić komfort życia osobom niepełnosprawnym, świadcząc min. usługi opiekuńcze.

Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy we Włocławku realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej zlecone przez gminę Miasto Włocławek polegające na organizowaniu i świadczeniu usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze świadczone są w dwóch rejonach miasta „Śródmieście” i „Południe”, natomiast specjalistyczne usługi opiekuńcze – na terenie całego Włocławka.

Pracownicy Spółdzielni Socjalnej Empatia i Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej świadcząc usługi opiekuńcze w domu podopiecznego często są pierwszymi osobami, które mogą zauważyć i właściwie zareagować na oznaki przemocy domowej stosowanej wobec podopiecznego, który z uwagi na wiek lub niepełnosprawność nie jest w stanie sam zgłosić się po pomoc. Z uwagi na swój istotny udział w ujawnianiu przemocy w szczególności wobec osób starszych są oni członkami Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy Domowej jako przedstawiciele instytucji pozarządowych.

4.9. Centrum Wsparcia dla Osób w Kryzysie

Placówka Centrum Wsparcia dla Osób w Kryzysie we Włocławku jest jednostką budżetową. Podstawowa działalność jednostki oparta jest na dwóch filarach:

- Dział Profilaktyki i Terapii Uzależnień,
- Dział Opieki nad osobami Nietrzeźwymi.

Centrum Wsparcia dla Osób w Kryzysie poprzez zwiększenie dostępu do usług społecznych i oferowanie profesjonalnej pomocy bezpośrednio zarówno medycznej jak i terapeutycznej, przyczynia się do podniesienia jakości życia osoby uzależnionej jak i osób z jej najbliższego otoczenia, większej akceptacji społecznej (większe zrozumienie społeczne dla rodzin, które objęte są pomocą i walczą z chorobą alkoholową), większej integracji i spójności społecznej, przeciwdziałania dyskryminacji (wyrównywanie szans na lepsze warunki życia dzieci/młodzieży i innych osób pozostających w bliskim otoczeniu osoby dotkniętej problemem), eliminacji niepożądanych zachowań zarówno wśród osób nadużywających alkoholu jak i w długiej perspektywie dzieci

i młodzieży pozostających w bliskim otoczeniu pijącego i wychowywanych w przemocy fizycznej i psychicznej; przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu poprzez kreowanie aktywnych postaw wobec osób dotkniętych chorobą i ich rodzin.

4.10. Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Grupy Diagnostyczno-Pomocowe

Od dnia 18 września 2023 r. na terenie miasta Włocławek funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy Domowej, który został powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Włocławek Nr 357/2023 z dnia 18 września 2023 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej we Włocławku. Określono w nim skład osobowy Zespołu oraz rodzaj instytucji reprezentowanych przez poszczególne osoby. Jego członkowie są przedstawicielami następujących instytucji:

- przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie;
- przedstawiciel Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- przedstawiciele Komendy Miejskiej Policji;
- przedstawiciel Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Włocławek;
- przedstawiciel Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego;
- Dyrektor Centrum Wsparcia dla Osób w Kryzysie – przedstawiciel zdrowia
- Prezes Spółdzielni Socjalnej EMPATIA - przedstawiciel organizacji pozarządowych
- Przedstawiciel PKPS Zarządu Rejonowego – przedstawiciel organizacji pozarządowych
- Z-ca Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej – przedstawiciel kuratora sądowego.

Siedzibę Zespołu ustanowiono w Sekcji Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej we Włocławku, ul. Żytnia 58, której zadaniem jest między innymi prowadzenie obsługi organizacyjno – technicznej Zespołu, grup diagnostyczno-pomocowych oraz prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej;
- inicjonowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- inicjonowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz osób doznających przemocy domowej;

- rozpowszechnienie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”
- kierowanie osoby stosujące przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- składanie na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia.

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności:

- dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowie;
- zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;
- realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- występowanie do Zespołu Interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych do osób stosujących przemoc domową;
- występowanie do Zespołu Interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń.
- monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”
- zakończenie procedury „Niebieskie Karty”
- dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:
 - a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”
 - b) wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”
- informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

V. Cele, zadania programu i kierunki działań

5.1. Cel główny i cele szczegółowe

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie tego zjawiska na terenie miasta Włocławek.

Cele szczegółowe:

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
4. Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

5.2. Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom zagrożonym i doznającym przemocy domowej przez:

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy,
- rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom doznającym przemocy domowej, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,

- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, w tym rozwój:
 - programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
 - programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
 - innych – uzupełniających korekcję i terapię osób stosujących przemoc domową,
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i dotkniętych przemocą domową oraz dla osób tę przemoc stosujących.

5.3 Harmonogram działań

CEL SZCZEGÓŁOWY 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej					
Zadanie	Działanie	Wskaźniki	Podmiot odpowiedzialny za realizację zadania	Termin realizacji	
1. Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa w tym zainteresowanych służb na temat zjawiska przemocy domowej	1. Opracowywanie diagnozy zjawiska przemocy domowej na obszarze Gminy Miasto Włocławek	- liczba przeprowadzonych lokalnych diagnoz zjawiska przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej	2024 – 2030, corocznie	
	2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej	1. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych	- liczba lokalnych kampanii społecznych	Zespół Interdyscyplinarny Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej Policja, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Centrum Wsparcia dla Osób w Kryzysie	2024 – 2030, corocznie
3. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych	2. Współpraca między organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmażeńskich	- liczba zrealizowanych działań - liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego	2024 – 2030, corocznie	
	3. Współpraca między organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje samorządowe	- liczba zrealizowanych działań - liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego	2024 – 2030, corocznie	
3. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych	1. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową	- liczba zrealizowanych programów - liczba uczestników programów	Zespół Interdyscyplinarny Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Świetlice MOPR	2024 – 2030, corocznie	
	2. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka np. młodoletnich w ciąży.	- liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej - liczba osób, którym udzielono porady - liczba wizyt patronażowych prowadzonych przez poszczególne podstawowe opieki zdrowotnej	Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej Wydział Edukacji Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej	2024 – 2030, corocznie	

4. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej	1. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej	– liczba realizowanych gminnych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny	2024 – 2030, corocznie

CEL SZCZEGÓŁOWY 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia doznających przemocy domowej				
Zadanie	Działanie	Wskaźniki	Podmiot odpowiedzialny za realizację zadania	Termin Realizacji
1. Rozwój infrastruktury instytucji rządowych i samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy	1. Utworzenie i funkcjonowanie Zespołów Interdyscyplinarnych	– liczba Zespołów Interdyscyplinarnych – liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	Zespół Interdyscyplinarny	2024-2030, corocznie
	2. Utworzenie i funkcjonowanie Grup Diagnostycznych - Pomocowych	– liczba utworzonych w danym roku GDP – liczba funkcjonujących w danym roku GDP – liczba funkcjonujących GDP w danym roku w rozszerzonym składzie	Zespół Interdyscyplinarny	2024-2030, corocznie
	4. Rozbudowa sieci i poszerzenie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej, w tym: - punktów konsultacyjnych dla osób doznających przemocy domowej, - ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, - specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, - domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, - ośrodków interwencji kryzysowej, - innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej.	– liczba utworzonych w danym roku punktów konsultacyjnych dla osób doznających przemocy domowej – liczba utworzonych Ośrodków Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej – liczba utworzonych w danym roku Ośrodków Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej – liczba utworzonych w danym roku domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży – liczba utworzonych w danym roku Ośrodków Interwencji Kryzysowej – liczba utworzonych w danym roku innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej	Sektora Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i interwencji Kryzysowej	2024 – 2030, corocznie
	5. Nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie działalności między instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	– liczba realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Sektora Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i interwencji Kryzysowej, Zespół Interdyscyplinarny Komenda Miejska Policji	2024-2030, corocznie

2. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej	1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej 2. Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doświadczających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową	– liczba opracowanych materiałów informacyjnych	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Zespół Interdyscyplinarny Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej	2024-2030, corocznie
3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej	1. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty	– liczba osób doświadczających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych – liczba osób doświadczających przemocy domowej uczestniczących w działaniach grupowych	Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej	2024-2030, corocznie
3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej	1. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty	– liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” tj. liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę – liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy, – liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta A” dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy domowej w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty” – liczba osób doświadczających przemocy domowej objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” w tym: • liczba osób doświadczających przemocy domowej w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” ze względu na problem przemocy fizycznej	Zespół Interdyscyplinarny	2024-2030, corocznie

		• liczba osób doznających przemocy domowej w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” ze względu na problem przemocy psychicznej • liczba osób doznających przemocy domowej w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” ze względu na problem przemocy ekonomicznej • liczba osób doznających przemocy domowej w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” ze względu na problem wykorzystania seksualnego – liczba osób doznających przemocy domowej w danym roku objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” ze względu na problem cyberprzemocy – liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta C”		
	2. Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom doznającym przemocy domowej pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych	– liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa, w tym: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, rodzinnego, zawodowego w danej instytucji, – liczba osób uczestniczących w terapii indywidualnej lub grupowej, – liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia, – liczba osób uczestniczących w grupach samopomocowych.	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Centrum Wsparcia dla Osób w Kryzysie Wydział Edukacji	2024-2030, corocznie

	3. Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doświadczających przemocy domowej	- liczba opracowanych i zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy domowej, - liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy domowej, - liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne, - liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej psychologicznej (terapeutycznej), - liczba grup terapeutycznych, - liczba grup wsparcia, - liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia.	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Sektora Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej Centrum Wsparcia dla Osób w Kryzysie Wydział Edukacji Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej	2024-2030, corocznie
	4. Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez punkty konsultacyjne	- liczba punktów konsultacyjnych, - liczba osób doświadczających przemocy domowej, które skorzystały z różnych form pomocy w punktach konsultacyjnych	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego	2024- 2030, corocznie
	5. Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez ośrodki Wsparcia oraz Ośrodki Interwencji Kryzysowej	- liczba gminnych ośrodków wsparcia, - liczba miejsc w gminnych ośrodkach wsparcia, - liczba osób doświadczających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w gminnych ośrodkach wsparcia, w tym z miejsc całodobowych,	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego	2024- 2030, corocznie
	6. Tworzenie i zwiększenie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych i regionalnych telefonów zaufania dla osób doświadczających przemocy domowej	- liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doświadczających przemocy domowej, - liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji	Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego	2024- 2030, corocznie
	7. Wzmocnienie ochrony osób doświadczających przemocy domowej w toku postępowania karnego przez przesłuchiwanie małoletnich w przyjaznych pokojach przesłuchań	- liczba przyjaznych pokoi przesłuchań - liczba małoletnich przesłuchanych w przyjaznych pokojach przesłuchań	Sąd Rejonowy	2024- 2030, corocznie
	8. Zapewnienie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	- liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia, w tym: • liczba dzieci umieszczonych u innej, niezamieszkującej	Zespół Interdyscyplinarny	2024- 2030, corocznie

		wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 Kk, • liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, • liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej – liczba zażeń do sądu opiekuńczego na zapewnienie dziecku ochrony, o której mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej – liczba stwierdzonej przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnieniu dziecka ochrony – liczba zawiadomień o stwierdzeniu przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnienia dziecku ochrony, przetożonych osób, które dokonały czynności związanych z zapewnieniem dziecku ochrony	Wydział Gospodarowania Mieniem Komunalny	2024- 2030, corocznie
	9. Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych	– liczba uchwał organów samorządu terytorialnego umożliwiających przyznanie lokali socjalnych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej – liczba lokali socjalnych przyznanych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej		2024- 2030, corocznie
4. Monitorowanie działań pomocowych	1. Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej	– liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na ustanie przemocy domowej, – liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na brak zasadności podejmowanych działań, – liczba osób wobec, których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” , – liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, – w tym osób, u których przemoc domowa ustała	Zespoł Interdyscyplinarny	2024- 2030, corocznie

CEL SZCZEGÓŁOWY 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

Zadanie	Działanie	Wskaźniki	Podmiot odpowiedzialny za realizację zadania	Termin realizacji
1. Tworzenie i rozszerzenie oferty działań wobec osób stosujących przemoc domową, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe oraz podmioty i organizacje pozarządowe, a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy między tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi i wdrażanie do realizacji	1. Przesyłanie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe z danego powiatu, właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowym/miejskim Policji, komendantom Oddziałów Zandarmerii Wojskowej oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom, dwa razy w roku do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca każdego kolejnego roku 2. Rozpowszechnianie informatorów przez podmioty w podległych im pionach organizacyjnych	- liczba informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe w wersji elektronicznej przesłanych poszczególnym Podmiotom	Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej	2024-2030, corocznie
2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej	3. Działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”	- liczba przekazanych informatorów, - umieszczenie informatorów na stronach internetowych www podmiotów dwa razy do roku do dnia 15 lutego i 15 sierpnia	Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej Policja Zandarmeria Wojskowa Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego Sąd Rejonowy Prokuratura Rejonowa	2024-2030, corocznie
3. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów korekcyjno- edukacyjnych do zaprzestania stosowania przemocy domowej	5. Działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi	- liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”, - liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta D”, - liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową, - liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową, - liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową, przez sporządzenie aktu oskarżenia, - liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową, przez umorzenie postępowań	Zespół Interdyscyplinarny Prokuratura Rejonowa Komenda Miejska Policji	2024-2030, corocznie
3. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów korekcyjno – edukacyjnych do zaprzestania stosowania przemocy domowej	1. Opracowanie ramowych programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	- liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez inne służby, w tym zwłaszcza przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc - liczba ramowych programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	Osielowe Sekcje Pomocy Społecznej w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie we Włodawku	2024-2030, corocznie

	2. Opracowanie i realizacja programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w warunkach wolnościowych 3. Zapewnienie dostępu do programów korekcyjno – edukacyjnych w każdym powiecie przez całoroczną dostępność miejsc w realizowanych programach 4. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	- liczba edycji programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową - liczba powiatów, w przypadku których dostępność uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych jest całoroczna - liczba podmiotów realizujących programy korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób, wobec których grupa diagnostyczna – pomocowa wnioskowała do zespołu interdyscyplinarnego o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową - liczba osób, które zostały skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach korekcyjno edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób, które przystąpiły do programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób, które ukończyły programy korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób, które uprzywilejowały się od uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób wobec, których zastosowano karę grzywny w związku z uprzedzonym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób, wobec których zastosowano karę ograniczenia wolności w związku z uprzedzonym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej Zespół Interdyscyplinarny Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej Sąd Rejonowy	2024-2030, corocznie 2024-2030, corocznie 2024-2030, corocznie
4. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów psychologicznie – terapeutycznych do zaprzestania stosowania przemocy domowej	5. Badanie skuteczności programów korekcyjno – edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc domową przez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno - edukacyjnego 1. Opracowanie ramowych programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	- liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu programu korekcyjno – edukacyjnego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej - liczba ramowych programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej Zespół Interdyscyplinarny Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej	2024-2030, corocznie 2024-2030, corocznie

	2. Opracowanie i realizacja programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową w warunkach wolnościowych 3. Zapewnienie dostępu do programów psychologiczno - terapeutycznych w każdym powiecie przez całoroczną dostępność miejsc w realizowanych programach 4. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	- liczba edycji programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową - liczba powiatów, w przypadku których dostępność uczestnictwa w programach psychologiczno - terapeutycznych jest całoroczna - liczba podmiotów realizujących programy psychologiczno - terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób, wobec których grupa diagnostyczna – pomocowa wnioskujeła do zespołu interdyscyplinarnego o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową - liczba osób, które zostały skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno - terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób, które uporczywie uchylały się od uczestnictwa w programach psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób wobec, których zastosowano karę grzywny w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, - liczba osób, wobec których zastosowano karę ograniczenia wolności w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej	2024-2030, corocznie 2024-2030, corocznie 2024-2030, corocznie
5. Realizowanie programów wspierających dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do utwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych programami korekcyjno – edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową lub psychologiczno – terapeutycznymi dla osób stosujących przemoc domową	5. Badanie skuteczności programów psychologiczno – terapeutycznych kierowanych do osób stosujących przemoc domową przez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno - edukacyjnego	liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu programu psychologiczno - terapeutycznego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej	Sekcja Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej Zespół Interdyscyplinarny	2024-2030, corocznie

1. Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych lub/ i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny lub psychologiczno - terapeutyczny	– liczba programów edukacyjnych lub/ i wspierających realizowanych w gminach i powiatach – liczba osób uczestniczących w programach edukacyjnych lub/ i wspierających dla osób stosujących przemoc domową	Sektoria Specjalistycznej Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej	2024-2030, corocznie
CEL SZCZEGÓŁOWY 4: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej			
Zadanie	Działanie	Wskaźniki	Podmiot odpowiedzialny za realizację zadania
1. Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	1. Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostycznych – pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	– liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych – liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny
2. Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	1. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia	– liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego, – liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych, – liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku
			2024-2030, corocznie

VI. Adresaci, miejsce i czas realizacji programu

6.1. Adresaci programu

Program kierowany jest do:

1. osób doznających przemocy domowej
 - dzieci;
 - współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych,
 - osób starszych;
 - osób z niepełnosprawnościami;
2. osób stosujących przemoc domową;
3. świadków przemocy domowej;
4. przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy;
5. społeczności lokalnej.

6.2. Czas i miejsce realizacji

Gminny program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Włocławek na lata 2024 - 2030 będzie realizowany na terenie miasta Włocławek.

Wdrażanie programu rozpocznie się po jego uchwaleniu przez Radę Miasta Włocławek i będzie kontynuowane do 31 grudnia 2030 roku. Zadania zaplanowane do realizacji w ramach Programu będą wdrażane w formie ciągłej.

6.3. Koordynator Programu

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku.

6.4 Realizatorzy Programu

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2024 – 2030 będzie realizowany we Włocławku przez instytucje i organizacje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:

- Urząd Miasta Włocławek;
- Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie;
- Komendę Miejską Policji;

- Placówki oświatowe oraz Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną;
- Placówki ochrony zdrowia.

6.5. Partnerzy Programu

Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, organizacje pozarządowe.

VII. Monitoring Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Włocławek na lata 2024 - 2030 monitoruje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Monitoring będzie prowadzony w styczniu każdego roku w oparciu o sprawozdania poszczególnych jednostek z wykonanych działań za rok poprzedni. Sprawozdanie z realizacji Programu zostanie przedstawione Radzie Miasta po zakończeniu działań.

VIII. Zasady finansowania

Finansowanie realizacji zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla miasta Włocławek na lata 2024 - 2030 dokonywane będzie ze środków budżetowych Miasta, a także ze źródeł zewnętrznych, w ramach budżetów poszczególnych jednostek.

Spis tabel

Tabela nr 1. Rodzaje i znamiona przemocy.....	7

Tabela nr 2. Formy przemocy wg prof. J. Melibrudy.....	8

Tabela nr 3. Zestawienie zbiorcze „Niebieskie Karty” za lata 2021 – 2023, które wpłynęły do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy Domowej we Włocławku	14

Tabela nr 4. Analiza SWOT	21

Tabela Nr 5 Harmonogram działań	43

Spis wykresów

Wykres Nr 1. Cykl przemocy domowej	9

Wykres Nr 2. Czynniki sprzyjające występowaniu przemocy domowej	11

Wykres Nr 3. Liczba formularzy "Niebieskich Kart A" w latach 2021 - 2023 w mieście Włocławek	15

Wykres Nr 4. Liczba osób zatrzymanych / doprowadzonych do wytrzeźwienia w związku ze stosowaniem przemocy domowej.....	15

Wykres Nr 5. Liczba wniosków skierowanych do MKRPA celem zastosowania przymusowego leczenia odykowego w tym liczba wniosków skierowanych przez członków Grup Diagnostyczno-Pomocowych	16

Wykres Nr 6. Liczba wniosków skierowanych do Sądu o tymczasowe aresztowanie	17

Wykres Nr 7. Liczba zakazów zbliżania się do osoby doświadczającej przemocy domowej	17

Wykres Nr 8. Liczba wydanych nakazów opuszczenia mieszkania przez osobę stosującą przemoc domową/ liczba	

orzeczeń zobowiązujących do opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z osobą najbliższą na podstawie art. 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej18

Wykres Nr 9.

Liczba wydanych postanowień o zastosowanie tymczasowego aresztowania wobec osoby stosującej przemoc domową 18

Bibliografia

1. Badura-Madej, W., (1996), *Wybrane zagadnienia interwencji kryzysowej*, Warszawa, BPS
2. Browne K., Herbert K., (1999), *Zapobieganie przemocy domowej*, Warszawa, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Herzberger S. D., (2002), *Przemoc domowa. Perspektywa psychologii społecznej*, Warszawa, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4. Kluczyńska S., (2005), *Zasady pomocy psychologicznej dla dorosłych ofiar przemocy w rodzinie*, Przewodnik
do realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Instytut Psychologii Zdrowia PTP, Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, s. 24
5. Łuszczynska M., (2010), *Praca socjalna z rodziną przemocową - aspekty prawne, badania, teoria, przegląd wybranych metod*, [w:] (red) Sędzicki M. *Rodzina i dziecko w obszarze pracy socjalnej*, Warszawa, Akademia Pedagogiki Specjalnej
6. Mazur, J., (2002), *Przemoc w rodzinie. Teoria i rzeczywistość*, Warszawa, Wydawnictwo Akademickie „Żak”
7. Mellibruda, J., Durda, R., Sasal, H. D., (1998), *O przemocy domowej. Poradnik dla lekarza pediatry*, Warszawa, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
8. Polanowski, J., (2008), *Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Prawo i praktyka*, Warszawa, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
9. Pospiszyl I., (1999), *Razem przeciw przemocy*, Warszawa, Wydawnictwo Akademickie „Żak”
10. Przewodnik do realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, (2005), Warszawa, Instytut Psychologii Zdrowia PTP, Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”
11. Sasal, H. D., (1999), *Przewodnik do procedury interwencji Policji wobec przemocy w rodzinie*, Warszawa, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

12. Sztander W., (1999), *Na czym polega pomaganie ofiarom przemocy domowej?*, „Niebieska Linia”,
Nr 5/1999
13. Mellibruda J., *Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie*, [w:]
http://www.niebieskalinia.pl/przewodnik_ustawa/poradnik__eksperci_radza/01._Jerzy_Mellibruda.pdf
14. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390)